



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 20 Şubat 2026
Sayı : 1705

10/3802

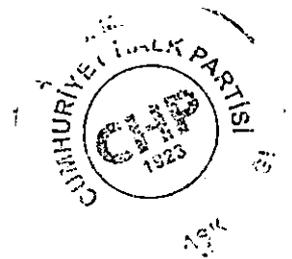
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çocuk işçiliğinin gerçek boyutlarının ortaya çıkarılması, Mesleki Eğitim Merkezleri (MESEM) uygulamasının çocuk işçiliği üzerindeki etkilerinin ve çocuk ölümleriyle ilişkilerinin araştırılması, çocuk işçi ölümlerinde kamu kurumlarının sorumluluğunun tespit edilmesi ve çocukları koruyacak yasal ve idari önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederim.

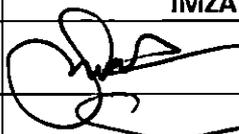
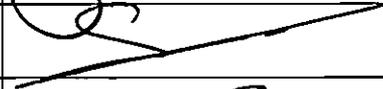
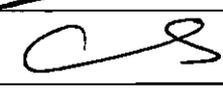
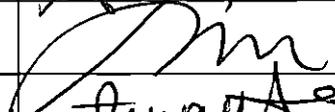
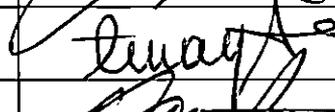
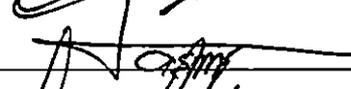
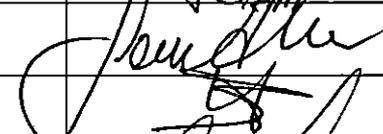
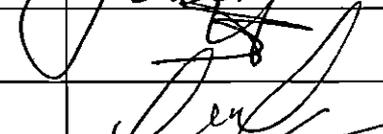
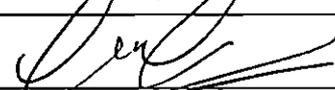
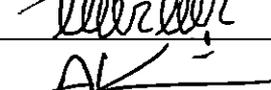
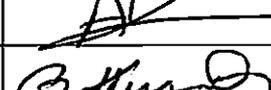
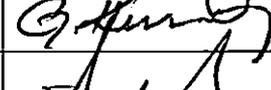
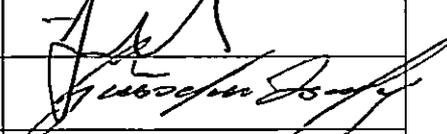
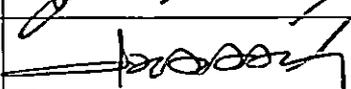
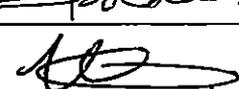
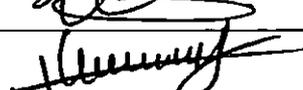
Turan Taşkın ÖZER
İstanbul Milletvekili

Ali Öztunaş

K. Naras M.



1705...Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Semra Dincer	Ankara Mv.	
Serkan SARI	Balıkesir Mv.	
R.İ. NALANZOĞLU	İZMİR	
Ayhan BARUT	Adana	
Seyit Toran	Ordu	
A. Tuncay ÖZKAN	İzmir	
Cemal FUSUNYURT	İstanbul	
Gamze TAŞCIAR	Ankara	
Seydi Erden Kılıç	İzmir	
Yıldız Taykun	İzmir	
Tahsin Ocaklı	Rize	
Gökten ZEYBEK	İstanbul	
Ağur Bayraktutan	Ağrı Mv.	
Deviz Demir	Ankara Mv.	
Aykut Kaya	Antalya Mv.	
Adnan KİP	Mersin Mv.	
Tabat DINCER	Mersin Mv.	
GÜRSEK ERALP	Elaazığ Mv.	
İhsan Monour Kılıç	İstanbul	
Melih Merfa	Çarşamba Mv.	
Cevdet ANAY	Karabük Mv.	

Gerekçe:

TÜİK'in Hane Halkı İşgücü Araştırması 2024 yılı sonuçlarına göre, 15–17 yaş grubundaki çocukların işgücüne katılma oranı 2024 yılında yüzde 24,9'dur. Bu oran, 2020 yılından bu yana sürekli artış eğilimi göstermektedir.

Çocuk işçiliği, Türkiye'de son yıllarda yalnızca sosyal bir sorun olmaktan çıkmış, eğitim politikaları ve ekonomik yapı ile doğrudan bağlantılı, yapısal bir hak ihlali haline gelmiştir.

Özellikle Milli Eğitim Bakanlığı tarafından uygulamaya konulan Mesleki Eğitim Merkezleri (MESEM) sistemi, çocuk işçiliği tartışmalarının merkezinde yer almaktadır. MESEM'ler her ne kadar istihdamı artıran bir eğitim modeli olarak sunulsa da uygulamada 14–17 yaş aralığındaki çocukların fiilen işçi olarak çalıştırıldığı, güvencesiz, ağır ve tehlikeli işlerde yer aldığı görülmektedir. Bu durum, çocukların eğitim hakkının yanı sıra yaşam hakkını da doğrudan tehdit etmektedir.

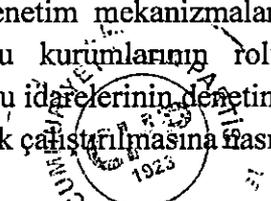
Eğitim-İş Sendikası'nın 2025 yılında yayımladığı rapora göre, Türkiye'de 15–17 yaş aralığındaki çocuk işçi sayısı 869 bindir. Aynı raporda, MESEM'e kayıtlı çocuk işçi sayısı 503 bin 962 olarak açıklanmıştır. Eğitim-İş verileri doğrultusunda Türkiye'de en az 1 milyon 372 bin çocuk işçi bulunduğu ifade edilmektedir.

Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in kamuoyuna açıkladığı verilere göre, 2024–2025 eğitim öğretim yılında 3 bin 954 meslek okulunda 1 milyon 536 bin 242 öğrenci, 408 MESEM'de ise 420 bin öğrenci bulunmaktadır. Bu rakamlar, yaklaşık 2 milyon öğrencinin çalışma hayatına dahil edildiğini göstermektedir. 2025–2026 eğitim öğretim yılında ise 509 bin 85 MESEM öğrencisi 224 bin 346 işletmede, 254 bin 60 Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (MTAL) öğrencisi ise 111 bin 578 işletmede mesleki eğitim almaktadır. Bu durumda MESEM ve MTAL kapsamında toplam 765 bin öğrenci, fiilen işyerlerinde işçi olarak çalışmaktadır.

Farklı sonuçlar doğuran bu veriler kabaca birlikte değerlendirildiğinde Türkiye'de sanayi, tarım, inşaat ve hizmet sektörlerinde yaklaşık 3 milyon çocuğun farklı biçimlerde çalıştırıldığı anlaşılmaktadır.

Çalışma hayatına dahil olan çocukların iş kazalarıyla ilgili ise resmi kurumların açıkladığı herhangi bir veri yoktur. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi (İSİG) verilerine göre 2025 yılında çalışırken en az 94 çocuk hayatını kaybetmiştir. 2024 yılında bu sayı 71'dir. Son 13 yılda çalışırken ölen çocuk sayısı 836'ya ulaşmıştır. Hayatını kaybeden çocukların 26'sı 14 yaş ve altında, 68'i ise 15–17 yaş aralığındadır. 2023 yılından bu yana MESEM kapsamında çalışırken yaşamını yitiren çocuk sayısı ise 18'dir.

İş kazalarının yalnızca bireysel ihmaller ya da işveren kusurlarıyla açıklanması mümkün değildir. Çocukların hangi koşullarda, hangi sektörlerde ve hangi denetim mekanizmaları altında çalıştırıldığına ilişkin izin ve denetim süreçlerinde kamu kurumlarının rolü belirleyicidir. Eğitim, çalışma ve sosyal koruma alanlarında görevli kamu idarelerinin denetim yükümlülüklerini yerine getirip getirmediği; ağır ve tehlikeli işlerde çocuk çalıştırılmasına fırsat



ve neden göz yumulduğu; meydana gelen ölümlerin ardından etkili soruşturma ve yaptırımların uygulanıp uygulanmadığı hususları kamu sorumluluğunun kapsamlı biçimde araştırılmasını zorunlu kılmaktadır.

Tüm bu nedenlerle yukarıda belirtilen kapsamda TBMM bünyesinde bir Araştırma Komisyonu kurulması zorunluluk haline gelmiştir.

